

→ Arheološka iskapanja kraj Zvečaja otkrila ostatke romaničke crkve

Templari iz Bukovlja

PRIJE KRISTA Crkva svetog Jurja ili svetog Ivana izgrađena je na prapovijesnoj gradini, a kontinuitet života potvrdila nađena keramika

Zdravko Bičak/VLM
zdravko.bicak@vecernji.net

Na prapovijesnoj gradini pronađeni su vrlo dobro sačuvani ostaci crkve opasane bedemima. Iako smo još uvijek oprezni u najavama, riječ je o iznimno vrijednom lokalitetu na kojem se nalazi jedna od najstarijih romaničkih crkvi na kontinentu – rekao je Krešimir Raguž iz Konzervatorskog odjela u Karlovcu predstavljajući nalaze arheoloških iskapanja provedenih u selu Bukovlje, nedaleko Zvečaja.

Namještaj premjestili

Crkva na tom području prvi puta se spominje 1334. u dokumentima Zagrebačke biskupije. No, u kasnijem popisu iz 1501. godine više je nema. To se poklapa s povijesnim izvorima koji govorile da je čitav namještaj iz te crkve demontiran i premješten u crkvu svetog Ivana u Zvečaj. Međutim, crkva na kojem sada traju arheološka iskapanja nije zapaljena ili razoren, pa je sve što se sada pronađi iznimno dobro

čuvano i autentično. – Podatke o premještaju namještaja dokazuje i jedno pronađeno dlijeto koje je služilo u tu svrhu. Značajno je reći kako smo na ovoj lokaciji pronađenom keramikom potvrdili kontinuitet sve od preovijesti. Istovremeno, otvorili smo i niz pitanja kojima u nastavku iskapanja tek trebamo dati odgovore – rekla je Ana Azinović Bebek, pročelnica Službe za arheološku baštinu Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Jedna od dilema je i radi li se o crkvi svetog Jurja, kao što se pretpostavlja, ili svetog Ivana, kao što to govori narodna predaja. Sigurno je

Nalazi su iznimno autentični, jer crkva nije izgorjela niti je bila razrušena

Arheolozi najavili nastavak iskapanja da bi se dokazala vrijednost lokaliteta

kako se na temelju prapovijesne gradine iz vremena ilirskih plemena Japoda nalazi netipična crkva-tvrđava oko koje je bio sagraden zid debljine čak dva metra uz pravokutnu kulu u jednom uglu.

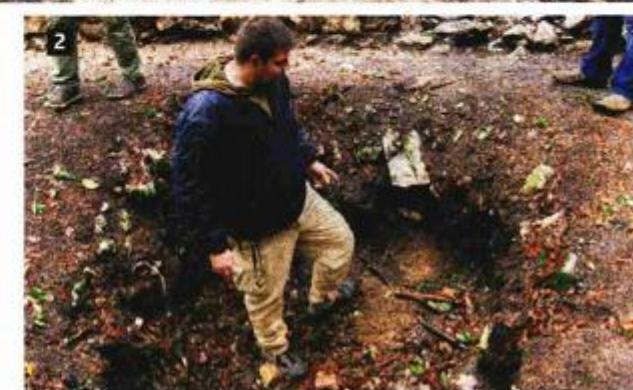
Unutar bedema

Zgrada crkve je veličine 15 sa 7,5 metara i ima malo polukružno svetište. U njemu je plitka klupa koja je služila kao sjedalo svećenicima. U kasnijim stoljećima to je zamjenjeno korskim klupama, što također dokazuje vrlo rano vrijeme izgradnje objekta. Specifičnost je i što su unutar bedema bile gospodarske zgrade. To ukazuje kako su na tom prostoru obitavali Benediktinci ili poznati viteški redovi Templari ili Ivanovci, koji su živjeli na sličan način.

Arheolozi su najavili nastavak projekta iskapanja kojima bi se dokazala iznimna vrijednost tog lokaliteta. U suradnji s crkvom razmatra se mogućnost njezinog ponovnog posvećenja i prezentacija javnosti.

1. Pročelnica službe za arheološku baštinu Hrvatskog restauratorskog zavoda Ana Azinović Bebek na ostacima oltara jedne od najstarijih crkvi na kontinentu **2.** U dubljim slojevima istraživanog lokaliteta, pokraj sela Bukovlje, nedaleko Zvečaja, kriju se ostaci prapovijesne gradine

KRISTINA ŠTEDUL FABAC/PIXSELL